

Název projektu	<i>Dosažení udržitelnosti žurnalistiky prostřednictvím porozumění datům o obsahu (Laboratoř pro analýzu a výzkum obsahu)</i>
Zkratka projektu	CARL
Identifikace projektu	Projekt: 101180139 — CARL — CREA-CROSS-2024-JOURPART
Typ dokumentu (povaha)	JINÉ
Číslo a název výstupu	D2.5 Seznam zdrojů pro novináře
Číslo pracovního balíčku	WP2
Hlavní příjemce	Louie Media
Termín splnění / Termín odevzdání	30. 6. 2026 / 30. 6. 2026
Autoři	Louie Media: Mélissa Bounoua S přispěním: Tulodz, SME, Prensa Ibérica, Karjalainen
Úroveň publicity	Veřejná
Stručný popis	D2.5 je seznam zdrojů, jehož cílem je pomoci novinářům a manažerům médií orientovat se v nástrojích, metodikách, kurzech a komunitách souvisejících s datovou žurnalistikou. Dokument, který je rozdělen do devíti tematických kategorií a zahrnuje 43 zdrojů, je zamýšlen jako praktický průvodce pro evropské mediální profesionály na všech úrovních. Je k dispozici ve všech sedmi jazycích projektu CARL: angličtině, francouzštině, češtině, slovenštině, španělštině, finštině a polštině.
Uvedení zdroje financování z prostředků EU	Spolufinancováno Evropskou unií. Názory a stanoviska vyjádřená v tomto dokumentu jsou však pouze názory a stanoviska autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Za tyto názory a stanoviska nenese odpovědnost ani Evropská unie, ani poskytovatel grantu.
D2.5 jako součást WP2	Tento výstup představuje seznam zdrojů vypracovaný v rámci pracovního balíčku 2 – Rozšíření znalostí: Materiály a pokyny pro mediální profesionály pracující s daty. Shromažďuje vybrané externí nástroje, metody a odkazy, které doplňují ostatní výstupy WP2 (D2.1 až D2.4) a pomáhají mediálním profesionálům orientovat se v širším kontextu datově orientované žurnalistiky. Jako hlavní příjemce D2.5 koordinovala společnost Louie Media příspěvky všech partnerských organizací projektu CARL.
Obsah	Úvod 1. Analýza publika a metriky 2. Zdroje dat a otevřená data 3. Nástroje a metody analýzy dat 4. Vizualizace dat 5. Pracovní postupy podporované umělou inteligencí 6. Ochrana dat a digitální soukromí 7. Nástroje pro redakční práci a publikování 8. Vzdělávací zdroje a odborné komunity 9. Výstupy projektu CARL

Seznam zdrojů pro novináře

Spolufinancováno Evropskou unií. Názory a stanoviska vyjádřená v tomto dokumentu jsou však pouze názory a stanoviska autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Za tyto názory a stanoviska nenese odpovědnost ani Evropská unie, ani poskytovatel grantu.

Úvod

Tento seznam zdrojů byl sestaven v rámci projektu CARL (Content Analysis and Research Lab), financovaného Evropskou unií na základě grantové dohody č. 101180139. Je odevzdáván jako výstup D2.5 v rámci pracovního balíčku 2 – Rozšiřování znalostí: Materiály a pokyny pro mediální profesionály pracující s daty – který se zaměřuje na budování kapacit a poskytování praktických nástrojů a metodik pro mediální profesionály po celé Evropě.

Tento dokument je určen novinářům, redaktorům a manažerům médií, kteří chtějí rozvíjet ve své práci datově orientovaný přístup – ať už prostřednictvím lepšího porozumění chování publika, důslednějšího využívání otevřených dat, efektivnější vizualizace dat nebo promyšlené integrace nástrojů umělé inteligence do redakčních pracovních postupů.

Zdroje vybrala a popsala společnost Louie Media za přispění partnerských organizací projektu CARL: SME (Slovensko), Prensa Ibérica (Španělsko) a Karjalainen (Finsko). Jsou rozděleny do devíti tematických kategorií a označeny indikátorem úrovně (začátečník / mírně pokročilý / pokročilý / všechny úrovně), aby čtenářům pomohly identifikovat zdroje nejrelevantnější pro jejich aktuální zkušenosti.

Tento seznam není vyčerpávající. Odráží nástroje a reference, které partneři CARL shledali jako nejucennější ve svých vlastních redakčních prostředích, doplněné výběrem široce uznávaných externích zdrojů. Vyzýváme čtenáře, aby tyto zdroje prozkoumali, přizpůsobili a sdíleli se svými týmy.

1. Analýza publika a metriky

Nástroje v této sekci pomáhají novinářům a manažerům médií pochopit, jak publikum vyhledává, konzumuje a reaguje na jejich obsah. Jejich spektrum sahá od dashboardů návštěvnosti v reálném čase až po analýzu chování a jsou relevantní jak pro redakční, tak pro strategické rozhodování.

Chartbeat

Kategorie: [Metriky publika | Testování titulků] | **Úroveň:** [Začátečník až mírně pokročilý]

Odkaz: <https://chartbeat.com/>

Chartbeat je platforma pro analýzu publika v reálném čase, která je široce využívána v redakcích. Umožňuje redakčním týmům sledovat návštěvnost v reálném čase, testovat titulky a obrázky pomocí A/B testování a identifikovat, který obsah má u čtenářů největší úspěch. Je obzvláště užitečná pro digitální redaktory a vedoucí oddělení pro práci s publikem, kteří chtějí činit rychlejší redakční rozhodnutí založená na faktech.

Deep.bi

Kategorie: [Metriky publika | Dashboard | Analytika redakce] | **Úroveň:** [Pokročilý]

Odkaz: <https://www.deep.bi/>

Deep.bi je přizpůsobitelný nástroj pro sběr a vizualizaci dat určený pro mediální společnosti. Umožňuje redakcím vytvářet vlastní dashboards, včetně přehledů o výkonu článků v reálném čase napříč platformami, a integrovat více datových zdrojů do jediného rozhraní. Nejvhodnější je pro týmy s existující analytickou infrastrukturou, které chtějí konsolidovat a přizpůsobit si zobrazení svých dat.

Microsoft Clarity

Kategorie: [Chování publika | Analýza uživatelského zážitku] | **Úroveň:** [Středně pokročilá až pokročilá]

**Co-funded by
the European Union**

Odkaz: <https://clarity.microsoft.com/>

Microsoft Clarity je bezplatný nástroj pro analýzu chování, který generuje heatmapy a záznamy relací, aby ukázal, jak uživatelé interagují s webovou stránkou. Pomáhá redakčním a produktovým týmům vyhodnocovat design stránek, identifikovat problematická místa v uživatelské zkušenosti a činit rozhodnutí ohledně rozvržení na základě pozorovaného chování, nikoli na základě domněnek. Jedná se o cenově dostupnou možnost pro týmy, které s daty o uživatelské zkušenosti teprve začínají pracovat.

Ausha PSO (optimalizace vyhledávání podcastů)

Kategorie: [Distribuce podcastů | Získávání posluchačů | Audio SEO] | **Úroveň:** [Začátečníci až mírně pokročilí]

Odkaz: <https://www.ausha.co/podcast-search-optimization-pso-boost-your-podcast-seo-visibility/>

PSO (Podcast Search Optimization) je disciplína vyvinutá společností Ausha s cílem zlepšit viditelnost podcastů ve výsledcích vyhledávání na poslechových platformách. Ovládací panel PSO společnosti Ausha poskytuje producentům a vydavatelům podcastů nástroje pro vytváření a správu strategie PSO, která zahrnuje optimalizaci názvů, cílení na klíčová slova a faktory ovlivňující pořadí výsledků vyhledávání specifické pro danou platformu. Je relevantní pro jakoukoli redakci nebo mediální organizaci produkující audioobsah.

2. Zdroje dat a otevřená data

Hledání spolehlivých dat je jednou z hlavních výzev datové žurnalistiky. Tato sekce uvádí důvěryhodná úložiště, databáze a monitorovací nástroje, které mohou novináři využívat k identifikaci, získávání a ověřování datových sad pro redakční účely.

Portál otevřených dat španělské vlády (datos.gob.es)

Kategorie: [Otevřená data | Zdroje dat | Španělsko] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://datos.gob.es/es/>

Centralizovaný portál otevřených dat španělské vlády shromažďuje datové soubory veřejného zájmu od národních a regionálních institucí. Pokrývá širokou škálu témat, včetně demografie, ekonomiky, zdravotnictví a dopravy, a data volně zpřístupňuje k dalšímu využití jednotlivcům i organizacím. Jedná se o klíčový výchozí bod pro novináře pracující na reportážích týkajících se španělských veřejných dat.

Projekt GDELT

Kategorie: [Sledování médií | Globální data | Investigativní žurnalistika] | **Úroveň:** [Pokročilá]

Odkaz: <https://www.gdeltproject.org/>

Projekt GDELT sleduje mediální publikace po celém světě, analyzuje obsah ve více než 100 jazycích a extrahuje entity, jako jsou osoby, organizace, místa a témata. Poskytuje jednu z nejkomplexnějších databází globálního zpravodajství v reálném čase, což novinářům umožňuje sledovat, jak se témata v průběhu času vyvíjejí v různých zemích a kulturách. Je obzvláště cenný pro investigativní a mezinárodní reportéry.

Our World in Data

Kategorie: [Zdroje dat | Globální statistiky | Výzkum] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://ourworldindata.org/>

Our World in Data je bezplatný, volně přístupný zdroj, který zveřejňuje výzkumy a data týkající se globálních témat, včetně zdraví, nerovnosti, vzdělávání, změny klimatu a konfliktů. Všechny datové soubory pocházejí z ověřených institucí a jsou doplněny podrobnými metodickými poznámkami. Spolehlivý výchozí bod pro novináře, kteří pracují na rozsáhlých nebo datově podložených reportážích o společenských tématech.

Eurostat

Kategorie: [Otevřená data | Statistiky EU | Zdroje dat] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://ec.europa.eu/eurostat/>

Eurostat je statistický úřad Evropské unie, který poskytuje oficiální statistiky o členských státech EU v široké škále témat. Jeho datový portál nabízí datové soubory ke stažení, interaktivní grafy a tematické

Co-funded by
the European Union

publikace. Nezbytný zdroj informací pro každého novináře, který se zabývá evropskými záležitostmi, politikou nebo mezistátními srovnáními.

Vyhledávání datových sad Google

Kategorie: [Vyhledávání dat | Otevřená data] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://datasetsearch.research.google.com/>

Google Dataset Search je specializovaný vyhledávač, který indexuje veřejně dostupné datové sady z repozitářů, vládních portálů a výzkumných institucí. Umožňuje novinářům rychle vyhledat data k téměř jakémukoli tématu, aniž by museli předem vědět, kde by se data mohla nacházet. Praktický první krok v každém výzkumném procesu datové žurnalistiky.

OpenDataSoft

Kategorie: [Otevřená data | Evropská data | Zdroje dat] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://www.opendatasoft.com/>

OpenDataSoft je platforma, kterou využívají vlády, veřejné instituce a organizace po celé Evropě k publikování a sdílení otevřených dat. Její síť veřejných dat poskytuje přístup k tisícům datových sad na témata od dopravy a životního prostředí až po kulturu a veřejnou správu. Je užitečná pro novináře, kteří se zabývají místními a národními veřejnými záležitostmi v různých evropských zemích.

3. Nástroje a metody pro analýzu dat

Tato sekce se zabývá nástroji a vzdělávacími zdroji pro práci s daty: čištěním, strukturováním, dotazováním a analýzou datových sad. Zdroje sahají od přístupných úvodních materiálů až po pokročilejší technické přístupy.

Tabulky Google – funkce pro analýzu dat

Kategorie: [Analýza dat | Tabulkové procesory] | **Úroveň:** [Začátečník]

Odkaz: <https://support.google.com/docs/table/25273>

Tabulky Google jsou bezplatný nástroj pro práci s tabulkami dostupný v prohlížeči, který je široce k dispozici novinářům a redakcím. Kromě základních výpočtů podporuje kontingenční tabulky, filtry, podmíněné formátování a analýzu založenou na vzorcích, které pokrývají většinu každodenních potřeb datové žurnalistiky. Ideální výchozí bod pro novináře bez předchozích zkušeností s analýzou dat, kteří chtějí pracovat se strukturovanými daty.

OpenRefine

Kategorie: [Čištění dat | Příprava dat] | **Úroveň:** [Začátečník až mírně pokročilý]

Odkaz: <https://openrefine.org/>

OpenRefine je bezplatný nástroj s otevřeným zdrojovým kódem pro čištění a transformaci neuspořádaných datových sad. Umožňuje novinářům identifikovat nesrovnalosti, standardizovat formáty, sladit entity a přetvořit datové struktury bez nutnosti psát kód. Je obzvláště užitečný při práci s daty exportovanými z vládních portálů nebo získanými z webových stránek, kde je kvalita a konzistence často nízká.

R pro novináře – online kurz (learn.r-journalism.com)

Kategorie: [Analýza dat | Programování | Školení] | **Úroveň:** [Středně pokročilý až pokročilý]

Odkaz: <https://learn.r-journalism.com/en/introduction/>

Tento bezplatný online kurz učí novináře, jak používat programovací jazyk R pro analýzu dat a tvorbu reportáží. Zabývá se importem, čištěním a vizualizací dat a základní statistickou analýzou prostřednictvím příkladů a cvičení specifických pro žurnalistiku. Je určen pro reportéry, kteří potřebují pracovat s rozsáhlými nebo složitými datovými soubory a chtějí se posunout dál než k nástrojům typu tabulkových procesorů.

4. Vizualizace dat

Co-funded by
the European Union

Účinná vizualizace dat je klíčovou dovedností pro novináře a mediální manažery, kteří sdělují své poznatky publiku. Tato sekce zahrnuje nástroje pro tvorbu grafů a interaktivních grafických prvků, stejně jako rámce pro výběr správného typu vizualizace pro daný článek.

Flourish (s integrací LLM)

Kategorie: [Vizualizace dat | Pracovní postupy podporované umělou inteligencí] | **Úroveň:** [Začátečníci až mírně pokročilí]

Odkaz: <https://flourish.studio/>

Flourish je webový nástroj pro vizualizaci dat, který novinářům umožňuje vytvářet interaktivní grafy, mapy a grafiku bez nutnosti programování. V kombinaci s nástroji umělé inteligence, jako jsou Claude nebo Gemini, se stává ještě výkonnějším: umělá inteligence dokáže přímo načítat, formátovat a strukturovat data pro použití v šablonách Flourish, což výrazně urychluje proces tvorby. Vhodné pro novináře a grafické editory všech úrovní dovedností.

FT Visual Vocabulary

Kategorie: [Vizualizace dat | Výběr grafů | Referenční materiály] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://ft-interactive.github.io/visual-vocabulary/>

Tento interaktivní průvodce, vyvinutý deníkem Financial Times, pomáhá novinářům a redaktorům vybrat správný typ grafu pro jejich datový příběh. Vychází z typu vztahu v datech – srovnání, rozložení, korelace atd. – a navrhuje vhodné formáty vizualizace s vysvětlením, kdy a jak každý z nich použít. Nezbytný referenční nástroj pro každého, kdo sděluje data veřejnosti.

Datawrapper

Kategorie: [Vizualizace dat | Vydavatelství] | **Úroveň:** [Začátečník]

Odkaz: <https://www.datawrapper.de/>

Datawrapper je bezplatný, široce používaný nástroj pro vytváření grafů, map a tabulek připravených k publikování přímo z datových souborů nebo z dat zkopírovaných a vložených z jiného zdroje. Nevyžaduje žádné znalosti programování a vytváří přehledné, responzivní vizualizace, které lze vložit do jakékoli digitální publikace. Používají ho významné redakce po celé Evropě i mimo ni a je to jeden z nejdostupnějších vstupních bodů do tvorby datové žurnalistiky.

RAWGraphs

Kategorie: [Vizualizace dat | Pokročilé typy grafů] | **Úroveň:** [Začátečník až mírně pokročilý]

Odkaz: <https://www.rawgraphs.io/>

RAWGraphs je bezplatný vizualizační nástroj s otevřeným zdrojovým kódem zaměřený na méně běžné typy grafů – jako jsou aluviální diagramy, včelí roje a stromové mapy –, které nejsou k dispozici ve většině standardních nástrojů. Je obzvláště užitečný pro novináře, kteří zkoumají složité vztahy v datových souborech a hledají výstižnější způsoby, jak prezentovat své zjištění. Nevyžaduje žádné programování.

Observable

Kategorie: [Vizualizace dat | Interaktivní grafika | Programování] | **Úroveň:** [Pokročilí]

Odkaz: <https://observablehq.com/>

Observable je webová platforma pro vytváření interaktivních datových zápisníků a vizualizací pomocí JavaScriptu. Je určena pro technicky zdatnější novináře a datové týmy, kteří chtějí mít plnou kontrolu nad svými vizualizacemi a analýzami. Zápisníky v Observable lze sdílet a lze je použít jak pro redakční zkoumání, tak pro publikování interaktivní grafiky.

5. Pracovní postupy podporované umělou inteligencí

Nástroje umělé inteligence se v redakcích objevují stále častěji a podporují úkoly od rešerší a přípravy rozhovorů až po shrnutí obsahu a formátování dat. Tato část představuje nástroje, které mohou novináři a redakční manažeři využít ke zlepšení svých pracovních postupů, aniž by k tomu potřebovali technické znalosti.

Microsoft Copilot

Co-funded by
the European Union

Kategorie: [Nástroje AI | Redakční pracovní postupy | Tvorba obsahu] | **Úroveň:** [Začátečník]

Odkaz: <https://copilot.microsoft.com/>

Microsoft Copilot je AI asistent integrovaný do nástrojů Microsoft 365. Novináři jej využívají k generování námětů na otázky pro rozhovory, k hledání nových úhlů pohledu na příběhy, k vytváření návrhů shrnutí dlouhých dokumentů a k tvorbě souhrnných rámečků k článkům – například třibodového shrnutí nejdůležitějších bodů v horní části článků. Je-li nakonfigurován jako vlastní agent, dokáže automatizovat opakující se úkoly, jako je shrnování článků, během náročných produkčních období.

Claude (Anthropic)

Kategorie: [Nástroje AI | Výzkum | Analýza dat | Psaní] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://claude.ai/>

Claude je AI asistent vyvinutý společností Anthropic, určený pro komplexní uvažování, analýzu dokumentů a úkoly spojené s psaním dlouhých textů. Novináři jej mohou využít k analýze datových sad, shrnování výzkumných materiálů, psaní nebo vylepšování textů a jako pomoc při překladu či práci s více jazyky. Díky své schopnosti zpracovávat dlouhé dokumenty je obzvláště užitečný pro investigativní novináře, kteří pracují s velkým objemem zdrojového materiálu.

NotebookLM (Google)

Kategorie: [Nástroje umělé inteligence | Výzkum | Analýza dokumentů] | **Úroveň:** [Začátečníci až mírně pokročilí]

Odkaz: <https://notebooklm.google.com/>

NotebookLM je výzkumný nástroj od společnosti Google, který uživatelům umožňuje nahrát více dokumentů a klást otázky týkající se všech dokumentů současně. Novináři jej mohou využít při práci s rozsáhlými sbírkami zdrojů – zprávami, přepisy, rozhovory – a rychle z nich extrahovat relevantní informace. Vytváří shrnutí, identifikuje souvislosti mezi zdroji a dokáže odpovídat na konkrétní otázky s odkazy na původní materiál.

Perplexity

Kategorie: [Nástroje AI | Výzkum | Ověřování faktů] | **Úroveň:** [Začátečníci]

Odkaz: <https://www.perplexity.ai/>

Perplexity je vyhledávač založený na umělé inteligenci, který poskytuje citované odpovědi na otázky na základě webových zdrojů v reálném čase. Na rozdíl od standardních vyhledávačů syntetizuje informace z více zdrojů do jediné, čitelné odpovědi a zároveň zobrazuje odkazy na zdroje. Je užitečný pro novináře, kteří provádějí počáteční výzkum k danému tématu nebo chtějí rychle ověřit fakta, s možností vysledovat každé tvrzení až k jeho zdroji.

6. Ochrana údajů a digitální soukromí

Odpovědná práce s daty vyžaduje porozumění právním a etickým rámcům, které upravují shromažďování, ukládání a používání dat. Tato sekce poskytuje přístupné zdroje pro novináře a manažery médií, kteří se snaží dodržovat předpisy o ochraně osobních údajů a chránit své zdroje i čtenáře.

Průvodce GDPR pro profesionály – CNIL (Francie)

Kategorie: [Ochrana osobních údajů | GDPR | Dodržování právních předpisů] | **Úroveň:** [Začátečník]

Odkaz: <https://www.cnil.fr/en/gdpr-developers-guide>

CNIL (francouzský úřad pro ochranu osobních údajů) zveřejňuje praktické a srozumitelné pokyny k zavádění obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) pro organizace všech velikostí. Její příručky se srozumitelným jazykem zabývají tématy jako souhlas, minimalizace údajů, práva uživatelů a procesy zajišťující soulad s předpisy, díky čemuž jsou užitečné pro mediální organizace, které se snaží přizpůsobit své postupy v oblasti údajů o publiku evropskému právu.

Privacy Rights Clearinghouse

Kategorie: [Digitální soukromí | Práva k osobním údajům | Referenční materiály] | **Úroveň:** [Začátečník]

Odkaz: <https://privacyrights.org/>

Co-funded by
the European Union

Privacy Rights Clearinghouse je nezisková organizace se sídlem v USA, která vydává srozumitelné příručky o digitálním soukromí, narušeních ochrany osobních údajů a právech jednotlivců. Ačkoli se zaměřuje především na kontext USA, její zdroje týkající se ekosystémů zprostředkovatelů dat, sledovacích technologií a práv spotřebitelů poskytují užitečné základní znalosti pro novináře, kteří se zabývají otázkami soukromí nebo spravují údaje o čtenářích.

EFF – Sebeobrana proti sledování

Kategorie: [Digitální bezpečnost | Ochrana zdrojů | Investigativní žurnalistika] | **Úroveň:** [Začátečník až mírně pokročilý]

Odkaz: <https://ssd.eff.org/>

Publikace „Surveillance Self-Defense“, vydaná organizací Electronic Frontier Foundation (EFF), je bezplatný praktický průvodce ochranou digitální komunikace a zdrojů. Zabývá se tématy, jako jsou šifrované zasílání zpráv, bezpečné prohlížení webu, správa hesel a modelování hrozeb, a obsahuje návody přizpůsobené různým rizikovým profilům, včetně novinářů. Jedná se o nezbytný zdroj pro reportéry pracující v citlivých kontextech nebo nakládající s důvěrnými zdroji.

7. Nástroje pro redakční práci a publikování

Tato sekce se zabývá digitálními nástroji, které podporují redakční pracovní postupy, od živého zpravodajství až po správu obsahu. Ačkoli se tyto nástroje nezaměřují výhradně na data, jsou v redakcích široce využívány a lze je kombinovat s datově orientovanými přístupy ke zvýšení redakční efektivity.

Livecenter

Kategorie: [Živé blogování | Redakční nástroje | Pokrytí událostí] | **Úroveň:** [Začátečník]

Odkaz: <https://livecenter.norkon.net/>

Livecenter je platforma pro tvorbu živých blogů a zpravodajství z událostí v reálném čase. Umožňuje novinářům rychle publikovat postupné aktualizace během mimořádných událostí nebo živých sportovních přenosů, a to díky integrovaným nástrojům pro formátování, vkládání médií a koordinaci více autorů. Je jednoduchá na používání a snadno se nastavuje, a je proto obzvláště účinná pro týmy pokrývající události, u nichž je rychlost a srozumitelnost zásadní.

8. Vzdělávací zdroje a odborné komunity

V rychle se vyvíjející oblasti je nezbytné neustálé profesní zdokonalování. Tato sekce uvádí klíčové vzdělávací zdroje, online kurzy a odborné komunity, kde mohou novináři a mediální manažeři prohlubovat své dovednosti v oblasti práce s daty a udržovat si přehled o osvědčených postupech v datové žurnalistice.

Příručka datové žurnalistiky (sv. 1 a 2)

Kategorie: [Školení | Referenční materiály | Datová žurnalistika] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://datajournalism.com/read/handbook/two>

Příručka datové žurnalistiky je komplexní, volně přístupná příručka vytvořená předními odborníky v oboru. Pokrývá celé spektrum datové žurnalistiky – od vyhledávání a čištění dat až po vizualizaci, etiku a organizaci redakce – prostřednictvím esejí, případových studií a praktických příkladů. Je k dispozici zdarma online a je nezbytnou četbou pro každého novináře nebo redaktora, který se chce důkladně seznámit s datově orientovanou žurnalistikou.

Knight Center for Journalism in the Americas – Online kurzy

Kategorie: [Školení | MOOC | Datová žurnalistika] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://www.journalismcourses.org/>

Knight Center nabízí bezplatné a levné masivní otevřené online kurzy (MOOC) na širokou škálu žurnalistických témat, včetně datové žurnalistiky, digitální bezpečnosti, investigativní žurnalistiky a multimediálního vyprávění. Kurzy vedou zkušení odborníci z praxe a jsou k dispozici v několika jazycích,

Co-funded by
the European Union

včetně angličtiny, španělštiny, francouzštiny a portugalštiny. Jedná se o přístupný vstupní bod pro novináře, kteří hledají strukturovaný profesní rozvoj.

Globální síť investigativní žurnalistiky (GIJN)

Kategorie: [Profesní komunita | Investigativní žurnalistika | Školení] | **Úroveň:** [Středně pokročilí až pokročilí]

Odkaz: <https://gijn.org/>

GIJN je mezinárodní síť podporující investigativní a datové novináře po celém světě. Na svých webových stránkách zveřejňuje průvodce, sady nástrojů, školicí materiály a pravidelně aktualizované centrum zdrojů pokrývajících metody datové žurnalistiky, OSINT, finanční vyšetřování a digitální bezpečnost. Organizuje také Globální konferenci investigativní žurnalistiky a spravuje adresář organizací zabývajících se investigativní žurnalistikou. Klíčová profesní komunita pro novináře pracující s daty.

Ceny Sigma

Kategorie: [Referenční zdroje | Datová žurnalistika | Osvědčené postupy] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://sigmaawards.org/>

Ceny Sigma Awards každoročně oceňují nejlepší projekty datové žurnalistiky vytvořené po celém světě. Na stránkách věnovaných těmto cenám jsou zveřejňovány podrobné popisy a odkazy na vítězné a nominované projekty, což poskytuje každoroční přehled o nejnovějších trendech v oblasti datově orientované žurnalistiky. Jedná se o užitečný zdroj pro redakční týmy, které hledají inspiraci, porovnávají svou vlastní práci s ostatními nebo se chtějí informovat o nových formátech a metodách.

9. Výstupy projektu CARL

Následující zdroje jsou oficiálními výstupy projektu CARL (grantová dohoda č. 101180139). Tvoří ucelenou sadu nástrojů a materiálů určených k podpoře mediálních profesionálů při rozvoji datové gramotnosti a zavádění postupů založených na datech v jejich organizacích. Všechny jsou volně dostupné na dataforcreators.com.

D2.1 – Digitální bílá kniha o analýze dat v médiích

Kategorie: [Výstup projektu CARL] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/library/digital-whitepaper-on-data-analytics-in-media/>

Digitální bílá kniha CARL poskytuje teoretický a strategický základ projektu. Mapuje současnou situaci v oblasti datové analytiky v evropských redakcích, identifikuje klíčové výzvy a příležitosti a nastiňuje rámec pro transformaci založenou na datech. Je určena manažerům médií a vedoucím redakcí, kteří hledají komplexní přehled o této oblasti.

D2.2 – E-learningový kurz pro mediální profesionály

Kategorie: [Výstup projektu CARL | Školení] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/learning/>

Bezplatný online kurz, který si můžete absolvovat vlastním tempem a který je rozdělen do čtyř postupných modulů – od „Data Aware“ až po „Insights Driven“. Každá z dvaceti lekcí kombinuje vysvětlující obsah, redakční příklady a praktická cvičení. Kurz je vhodný pro novináře a mediální profesionály všech úrovní, přičemž nejsou vyžadovány žádné předchozí zkušenosti s prací s daty.

D2.3 – Rámec datové vyspělosti a test pro sebehodnocení

Kategorie: [Výstup projektu CARL | Sebehodnocení] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/maturity-test/>

Interaktivní nástroj pro sebehodnocení, který pomáhá redakcím posoudit jejich aktuální úroveň datové vyspělosti v pěti dimenzích. Výsledky poskytují personalizovaný plán dalšího rozvoje a nasměrují uživatele k nejrelevantnějším vzdělávacím zdrojům. Určeno pro redakční týmy a manažery v médiích.

D2.4 – Případové studie: Transformace mediálních organizací založená na datech

Kategorie: [Výstup projektu CARL | Případové studie] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/library/case-studies-data-driven-transformation-in-media-organisations/>

**Co-funded by
the European Union**

Sbírka 20 reálných redakčních případových studií z redakcí partnerů CARL v šesti evropských zemích. Každá případová studie ilustruje, jak mediální organizace využila data ke zlepšení porozumění publiku, obsahové strategie nebo provozní efektivity. Praktický zdroj informací pro redaktory a manažery, kteří hledají konkrétní příklady žurnalistiky založené na datech.

Případová studie: Využití analýzy dat ke zlepšení politického zpravodajství

Kategorie: [Výstup projektu CARL | Investigativní datová žurnalistika] | **Úroveň:** [Středně pokročilá]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/library/using-data-analysis-and-data-journalism-to-enhance-political-reporting/>

Tato případová studie zkoumá, jak čeští novináři využili analýzu dat ke sledování chování politiků na sociálních médiích a vzorců mediálního pokrytí. Ilustruje praktické metody začlenění dat do pracovních postupů politického zpravodajství a demonstruje redakční hodnotu strukturovaného sběru dat.

Případová studie: Jak český deník E15 posílil svou pozici na trhu díky datově řízené obsahové strategii

Kategorie: [Výstup projektu CARL | Strategie obsahu] | **Úroveň:** [Středně pokročilá]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/library/how-czech-daily-e15-boosted-its-market-position-with-a-data-driven-content-strategy/>

Tato případová studie dokumentuje redakční transformaci českého deníku E15 založenou na datech, od analýzy publika až po plánování obsahu. Poskytuje replikovatelný model pro redakce, které chtějí pomoci dat vylepšit své redakční postavení a rozšířit své digitální publikum.

Leták č. 1 – Jak redakce v Evropě využívají data

Kategorie: [Výstupy projektu CARL | Přehled] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/library/how-newsrooms-use-data-in-europe-to-focus-on-reporting/>

Stručný přehled toho, jak evropské redakce v současné době integrují data do svých redakčních pracovních postupů. Na základě zjištění partnerských organizací projektu CARL tato brožura zdůrazňuje klíčové trendy, běžné výzvy a nově se objevující osvědčené postupy na různých mediálních trzích.

Leták č. 2 – Jak rozluštit kód generace Z: Komunikace s příští generací

Kategorie: [Výstupy projektu CARL | Strategie pro cílové publikum] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/library/leaflet-2-cracking-the-gen-z-code-communicating-with-the-next-generation/>

Tato brožura zkoumá, jak mohou data pomoci redakcím lépe porozumět mladšímu publiku a oslovit ho. Představuje přístupy k analýze publika, poznatky specifické pro jednotlivé platformy a redakční strategie, které partneři projektu CARL používají k zapojení čtenářů a posluchačů generace Z.

Leták č. 3 – Videopodcasty: Jak evropská média přizpůsobují své formáty

Kategorie: [Výstupy projektu CARL | Distribuce a formáty] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/library/leaflet-3-video-podcasts-how-european-media-are-adapting-their-formats-to-every-platform/>

Přehled toho, jak evropské mediální organizace vyvíjejí formáty videopodcastů a přizpůsobují distribuci obsahu napříč platformami. Obsahuje na datech založené poznatky o chování publika, výkonnosti formátů a strategiích platform čerpané ze zkušeností partnerů projektu CARL.

Zpravodaj CARL č. 1 – Úvod a cesta SME.sk k datům

Kategorie: [Výstupy projektu CARL | Zpravodaj] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/library/carl-newsletter-1-introduction-sme-sks-data-journey/>

První zpravodaj CARL představuje projekt a přináší příběh o datové cestě SME.sk, přední slovenské zpravodajské platformy. Popisuje, jak redakční tým začal integrovat data o publiku do každodenního rozhodování, a poučení, která z toho vyplynula.

Zpravodaj CARL č. 2 – Představujeme Karjalainen

Kategorie: [Výstupy projektu CARL | Zpravodaj] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/library/carl-newsletter-2-introducing-karjalainen-and-their-carl-journey/>

Co-funded by
the European Union

Zpravodaj č. 2 představuje finské regionální noviny Karjalainen a jejich zkušenosti s účastí v projektu CARL. Popisuje výchozí situaci redakce, její přístup k zavádění dat a nástroje a postupy, které shledala nejcennějšími.

Zpravodaj CARL č. 3 – Představujeme Louie Media

Kategorie: [Výstupy projektu CARL | Zpravodaj] | **Úroveň:** [Všechny úrovně]

Odkaz: <https://dataforcreators.com/library/carl-newsletter-3-introducing-louie-media/>

Zpravodaj č. 3 představuje Louie Media, pařížské studio zabývající se narativními podcasty a první feministické podcastové studio ve Francii. Zkoumá, jak společnost zabývající se narativními audio pořady přistupuje k údajům o publiku a jaké jsou specifika analytiky v odvětví podcastů.

Tento dokument vypracovala společnost Louie Media jako hlavní příjemce výstupu D2.5 v rámci projektu CARL. Více informací o projektu najdete na stránkách dataforcreators.com.

**Co-funded by
the European Union**